

BIO-info 27/2014, 12. september 2014 [BIO: sakslister og møtereferater](#) [BIO-info arkiv](#)
Submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

Jordklodens største!

En blåhval er svær! Det fikk jeg oppleve på nært hold i Isfjorden, ikke så langt utenfor Longyearbyen på Svalbard i går. Den kan bli 30 m lang og veie opptil 150 tonn. Hvor store de var de vi møtte på da jeg var ute med Polarinstituttet for å ta biopsier av spekk, er vanskelig å si. Men svære var de!

Det er særdeles hyggelig å kunne være med på å observere at Jordens største pattedyr er på vei tilbake, etter nesten å ha blitt utryddet pga hvalfangst i den første halvdel av 1900-tallet. Blåhvalen ble fredet for 50 år siden, i 1964. Nå begynner vi å se resultatene av det. Uvanlig mange observasjoner av blåhval er gjort på Svalbard denne sommeren.

Studier av hvordan det polare økosystemet blir påvirket av menneskelige aktiviteter er blant temaene når UiB arrangerer sin [Polardag](#) onsdag 24. september. Her blir det anledning til å høre om omfanget av polarforskning ved alle UiBs fagmiljø, og BIO er godt representert.

Hilsen Anders

Ukens bilde

Blåhval

Fotograf: Anders Goksøyr

Contributions welcome! Please send pictures plus a very short description and credit information to bio.info@bio.uib.no. Pictures can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites etc

Innhold:

Jordklodens største!	1
Ukens bilde	1
Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Brannøvelsen 8. september; BIO-arrangement kommende uke	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	3
Ph.d. prøveforelesning Synne Marte Andersen; H2020 Stakeholder Consultation; To kandidater tilknyttet BIO i årets Forsker grand prix; Tunikatprosjektet på Schrødingers katt; Velferdstilbud fra UiB: Biff gir bort gratisbilletter til UiB-tilsette; Velferdstilbud fra UiB: MEDELAND; Nyheter fra Gemini;	3
NYE UTLYSNINGER	5
SSF; ISP-GEOFAG; MABIT; ERA-MarineBiotech	5
KOMMENDE MØTER, SEMINAR OG KURS	6
Foredrag: «Plastic - not so fantastic: myter og sannheter om plastforurensing»; Kursinvitasjon: "HMS på laboratoriet"; STATA kurs i regi Uni Research Rokkansenteret; Nansen-Tutu summer school on Tropical Atlantic; Utfordringer ved petroleumsvirksomhet på 740 nord; Jubileumsseminar "Høgsterett 200 år" ved Universitetet i Bergen, 26.-27. oktober	6
LEDIGE STILLINGER	8
Université de Lausanne: FBM offers PhD Fellowships in Life Science; Forsknings-koordinator ved Institutt for geovitenskap	8
NYE ARTIKLER	8
Birks, Nilsen, Stefansson, Ruzzin, Mennerat	8

Faste lenker:

[UiBs Ansattsider](#) (nyttig internt nyheter, verktøy og snarveier for UiB ansatt) [IT-hjelp UiB](#)
[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIOs eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Brannøvelsen 8. september; BIO-arrangement kommende uke

Brannøvelsen 8. september

Brannøvelsen mandag 8. september ble godkjent. Alle gjorde en god jobb og retningslinjene ble fulgt.

BIO-arrangement kommende uke

Dato	Handlinger, navn	Tid og sted
19. sept.	Prøveforelesning Synne Marte Andersen	kl. 10:15, Møterom Sildetønningen, NIFES, Nordnesboder 3

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Ph.d. prøveforelesning Synne Marte Andersen; H2020 Stakeholder Consultation; To kandidater tilknyttet BIO i årets Forsker grand prix; Tunikatprosjektet på Schrødingers katt; Velferdstilbud fra UiB: Biff gir bort gratisbilletter til UiB-tilsette; Velferdstilbud fra UiB: MEDELAND; Nyheter fra Gemini;

Ph.d. prøveforelesning Synne Marte Andersen

Tittel: "Nutritional control of hunger and satiety in farmed animals (including fish and shrimp)"

Bedømmelsekomité: Heidi Amlund, Erik-Jan Lock, Robin Ørnsrud

Tid og sted: Fredag 19. september kl. 10:15, Møterom Sildetønningen, NIFES, Nordnesboder 3

Alle interesserte er velkomne.

Stakeholder consultation for Horizon 2020 Societal Challenge "Health, demographic change and wellbeing" for the programming exercise 2016/2017

In the context of implementing Horizon 2020, the European Union's research and innovation framework programme, and the development of the work programme 2016-2017 - Societal challenge "Health, demographic change and wellbeing", is asking for input via a short questionnaire [here](#). Researchers, for whom this is relevant, are encouraged to apply. This consultation questionnaire forms part of a broader effort by the Commission to consult stakeholders on the future direction of this societal challenge.

The deadline for submission is **20 September 2014**. http://ec.europa.eu/eusurvey/runner/SC1_2016-2017. The Division of Research Administration, UiB, requests researchers who participate in the consultation to also submit your input to sumathi.subramaniam@adm.uib.no.

To kandidater tilknyttet BIO i årets Forsker grand prix

To av ti kandidater i årets Forsker grand prix er tilknyttet Institutt for biologi: **Florian Sambraus** og **Cecilie Smith Svanevik**.

Forberedelsene for deltakerne er godt i gang og finalen går av stabelen i kultursalen Mimes brønn på Høgskolen i Bergen, Kronstad onsdag 24. september kl. 19. Dørene åpner kl. 18.

UiB har fortsatt noen billetter igjen til arrangementet. De gir ut billetter så langt det rekker frem til fredag 12.september. Førstemann til møllen! Eventuelle restbilletter blir lagt ut på nettsidene til Forskningsdagene i Bergen siste uken før konkurransen.

[Les gjerne mer om arrangementet og årets deltakere her.](#)

Tunikatprosjektet på Schrødingers katt

Tunikatprosjektet kommer sannsynligvis på Schrødingers katt torsdag 18. september (NRK1 kl. 19:45)

Her finner du en [faktaside om prosjektet](#).

Velferdstilbud fra UiB: Biff gir bort gratisbilletter til UiB-tilsette

Få med deg BIFF-framsyninga av filmen «Ivory Tower». Dette er ei lukka framsyning for UiB-tilsette i KP1 den 23. september kl. 17:00. Filmen "Ivory Tower" er ein interessant og aktuell film som mellom anna handlar om universitetspolitikk, MOOCs og verdi av utdanning. Billettane blir lagt ut førstkomande fredag 12. september. Om du syner fram UiB-tilsett kortet ditt i billettluke på Konsertpaleet får du med deg to gratis billetter.

BIFF gives away free tickets to UiB employees

Get your tickets to the BIFF showing of «Ivory Tower». This private screening is for UiB employees on Tuesday, September 23rd at 5:00 p.m. The film, "Ivory Tower," tackles some of the most important topics facing higher education today ranging from university politics, the cost of education, and MOOCs. Check out the trailer. UiB employees can pick up their tickets beginning this Friday, September 12th. Show your UiB card at Konsertpaleet and get two free tickets.

Velferdstilbud fra UiB: MEDEALAND

Dato: mandag 22. september kl. 19.30 og tirsdag 23. september, kl. 19.30.

Sted: DNS. UiB pris: 120 kr.

Bestilling av billetter skjer via DNS billett kontor eller telefon: 55 60 70 80.

Hentefrist via DNS billett kontor innen 1 uke etter bestilling. [Mer info](#)

Date: Monday 22 of September, time 19.30 and Tuesday 23 of September, time 19.30. Place: DNS. UiB price: 120 NOK.

Booking of tickets at the ticket-office of The National Scene or phone: 55 60 70 80. Tickets must be collected before 1 week after the booking.

NYE UTLYSNINGER

SSF; ISP-GEOFAG; MABIT; ERA-MarineBiotech

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)
Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Funds for field work in Svalbard, AFG (SSF)

The Svalbard Science Forum (SSF) promotes coordination of and collaborative efforts in research activities in Svalbard. This includes managing the "Research in Svalbard" (RiS) database which contains information relating to several thousand Svalbard-based projects. The SSF also organizes workshops and administers funding schemes targeted towards the polar research community, while continuously working to minimize the environmental footprint of research activities.

Svalbard Science Forum allocates funding for fieldwork in Svalbard and Jan Mayen to researchers, Masters and PhD students from, or collaborating with, Norwegian institutions. The main priority is to support PhD and MSc students collecting field data necessary for their research projects and to support researchers not currently established in Svalbard. The scholarship covers additional costs due to fieldwork location in Svalbard.

International and scientific collaboration and coordination are keystones in the SSF objectives. Applicants from non-Norwegian institutions are eligible for AFG if, and only if, the project is done in close cooperation with a Norwegian institution. The application must describe in detail how this collaboration takes place and the benefits to both parties. Projects related to Ny-Ålesund/Kongsfjorden area must describe how they contribute and relate to the four SSF flagships (atmosphere, glaciology, Kongsfjorden and terrestrial systems).

The expected budget for this call is 2 million NOK. Maximum 80.000 NOK pr. application (100.000 for Jan Mayen). **Deadline: 15.10.2014** [Read more](#)

Follow-up of the Evaluation of Research in Earth Sciences in Norway (ISP-GEOFAG)

The Research Council of Norway has allocated 30 million NOK, for a period of up to eight years from 2015 to 2023, for projects related to the follow-up of the Evaluation of Research in Earth Sciences in Norway. The funds will be allocated to projects within four different measures:

1. Adjunct academic positions to foster national teams: up to 10 million NOK
Deadline: 15.10.2014 [Read more](#)
2. Seminars to facilitate better collaboration and coordination: approx. 1 million NOK
Deadline: 15.10.2014 [Read more](#)
3. National research school within the geosciences with the topic "The Earth System – coupling of the Earth System components": 10-20 million NOK
Deadline: 15.10.2014 [Read more](#)
4. The heritage from research projects: management, identification and provision of data, methods, software and physical samples: 3-8 million NOK

Funds for the first three measures are announced in calls for proposals in the funding scheme ISP-GEOFAG. The 4th has been included in this year's call for proposals within The National Initiative for Research Infrastructure (INFRASTRUKTUR), where 3-8 million NOK are designated to the follow-up of the evaluation in geosciences.

MABIT

Neste Søknadsfrist til MABIT er torsdag 30. Oktober 2014. MABIT er et selvstendig, næringsrettet FoU-program innenfor marin bioteknologi i Nord-Norge. MABIT har pr dato begrensede midler og den videre finansieringen av MABIT programmet er usikker. Ved denne utlysningen vil prosjektsøknader med aktiv bedriftspartner bli prioriterte. Eventuelle tildelinger vil være med forbehold om at programmet oppnår videre finansiering.

MABIT programmet er et regionalt, næringsrettet forsknings- og industriutviklingsprogram i Nord-Norge. MABIT skal bidra til økt verdiskaping innen fiskeri, havbruksnæring og bioteknologisk industri.

MABIT har 3 prioriterte satsingsområder:

1. Bioprospektering
2. Produkter for akvakultur og fiskehelse
3. Utnyttelse av marine restråstoff

Benytt MABIT søknadsmal – alle punktene på søknadsskjema skal fylles ut. Det er ikke nødvendig/ønskelig at dere leverer separat prosjektbeskrivelse. Søknadsskjema, maks 10 sider, og alle vedlegg lagres som én pdf-fil og sendes til mabit@norinnova.no

Mer info om hvem som kan søke og programmets satsningsområder på www.mabit.no

Frist: 30.10.2014

First transnational call for research projects within ERA-MarineBiotech

ERA-Marine Biotech has announced the forthcoming of the first transnational joint call for research projects within the framework of the Marine Biotechnology ERA-NET, which aims to coordinate European funding for marine biotechnology research, development and innovation. The main purpose of the call is to stimulate joint European research and development activities in marine biotechnology.

The topic of the first transnational call is:

“The development of biorefinery processes for marine bioresources”.

Collaborative projects should include researchers from the academic and the industrial sector. Funding will be granted for a maximum of 3 years according to national regulations.

Submissions of proposals will be in two steps:

- 1) a pre-proposal step with submission deadline by **December 10, 2014**, and
- 2) a full proposal step for invited consortia with submission deadline by **April 30, 2015**.

Projects are expected to start at the end of 2015 / beginning of 2016.

The call text and accompanying documents will be published by 18 October, 2014.

More information can be found in the preliminary announcement document [here](#) and on the project website:<http://www.marinebiotech.eu/first-transnational-call>

KOMMENDE MØTER, SEMINAR OG KURS

Foredrag: «Plastic - not so fantastic: myter og sannheter om plastforurensing»;
Kursinvtasjon: "HMS på laboratoriet"; STATA kurs i regi Uni Research Rokkansenteret;
Nansen-Tutu summer school on Tropical Atlantic; Utfordringer ved petroleumsvirksomhet på 740 nord; Jubileumsseminar "Høgsterett 200 år" ved Universitetet i Bergen, 26.-27. oktober

Mer om kurs, møter, seminar og arrangement, finner du [her](#).

Foredrag: «Plastic - not so fantastic: myter og sannheter om plastforurensing»

Magnus Svendsen Nerheim er masterstudent i biologi ved Universitetet i Bergen, med spesialisering på mikrobiologi. Han skriver en oppgave som i grove trekk omhandler diversiteten av bakterier på forskjellige typer plast i havmiljøene og påvirkningen av giftstoffer. Han forteller at interessen for tematikken rundt plastforurensning startet i forbindelse med en større oppgave han arbeidet med som utvekslingsstudent til University of Hawaii at Hilo. Senere har han holdt populærvitenskapelige foredrag om forskjellige aspekter av temaet og hatt flere innlegg på internasjonale konferanser.

«Det er på tide at folk får opp øynene for hva vi faktisk gjør med naturen og slutter å bli lurt av media og selskaper som utnytter naiviteten til sine kunder.»

Foredraget blir holdt på norsk og er åpent for alle interesserte. Etter foredraget (ca 40 min.) blir det høve til uformell samtale over en kopp kaffe. Kunstnerisk innslag. Tid og sted: onsdag 18. september i Bergen kunsthall, Rasmus Meyers allé 5. Formidlingsrommet «Landmark» i 2. etasje. Arrangør: Besteforeldrenes klimaaksjon.

Kursinvitasjon: "HMS på laboratoriet"

Kurset «HMS på laboratoriet» er et spesialtilpasset kompetanseprogram for ansatte med laboratoriet som arbeidsplass, og består av flere moduler i form av halv- og heldagskurs. Utsatt påmeldingsfrist er **17. september**. [Mer informasjon om de ulike kursene og påmelding](#)

STATA kurs i regi Uni Research Rokkansenteret

Uni Research Rokkansenteret inviterer til kurset «Dataanalyse i STATA: En introduksjon» 11. og 12. desember 2014. [Mer informasjon finner du her.](#)

Nansen-Tutu summer school on Tropical Atlantic

The summer school is in the framework of RESCLIM, the EU-PREFACE project, and BMBF SPACES SACUS project. The summer school has a focus on the Agulhas Current, the Benguela upwelling system and the Tropical Atlantic. You will find more information at [this website](#).

Utfordringer ved petroleumsvirksomhet på 74 grader nord

Invitasjon til workshop på Scandic Ørnen Hotel i Bergen 12. november 2014.

Teknologi eller mangel på teknologi kan være en åpner eller stopper for petroleumsvirksomhet i nordområdene. To workshops i 2014 tar utgangspunkt i scenariet "petroleumsvirksomhet på 74 grader nord", som representerer grensen mot det ukjente. Den første ble holdt på Lerchendal gård i Trondheim i mai, og fokuserte på avstanden til etablert infrastruktur. Denne workshopen er i Bergen 12. november, og tar for seg møtet med isen. [Mer info.](#)

Arrangementet går i regi av NGU, NTNU, SINTEF, UNIS, UiB og UiO. Det er åpent for alle relevante aktører, men lokalet gir en begrensning på 50 deltakere. Interesserte kan melde seg til [Linda](#).

Jubileumsseminar "Høgsterett 200 år" ved Universitetet i Bergen, 26.-27. Oktober

1. Tillegg til Justisforordningen (Høgsterett) f.å. rundt 1805, og en faksimile av Norsk Rettsordning f.å. 1823, viser illustrasjonen den første side i Høgsteretts saksreglementet, 58 den første saksregling i Høgsterett (26. juni 1810). Foto: Digitaliserings/ Digitalt Museum/USB

Universitetet i Bergen arrangerer 26. og 27. oktober 2014 det første av flere seminar om Høgsterett.

Gjennom to innlegg på Litteraturhuset i Bergen på kvelden 26. oktober, og åtte innlegg i Gulatings lagmannsrett på dagen 27. oktober, vil historikarar og juristar visa fram sentrale aspekt ved Høgsterett sin funksjon i det norske samfunnet, norsk rett og statsstyring gjennom 200 år. Velkommen!

[Program og påmelding](#)

LEDIGE STILLINGER

Université de Lausanne: FBM offers PhD Fellowships in Life Science; Forskningskoordinator ved Institutt for geovitenskap

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#). Vi viser også til UiBs side med [ledige stillinger](#).

Université de Lausanne: FBM offers PhD Fellowships in Life Science

The PhD fellowships are starting from October 2015. Talented and motivated candidates who have or will have obtained their Master or any equivalent degree before autumn 2015 are invited to submit their applications before 1st November 2014! [Learn more](#).

Forskningskoordinator ved Institutt for geovitenskap

Ved Institutt for geovitenskap er det ledig en fast stilling for forskningskoordinator. Søknadsfristen er 1. oktober. [Her finner du stillingsannonsen](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Birks, Nilsen, Stefansson, Ruzzin, Mennerat

Birks HJB (2014) *AQUATIC ECOTONES-NEW INSIGHTS FROM ARCTIC CANADA*. Journal of Phycology 50:607-609 <http://dx.doi.org/10.1111/jpy.12206>

Einarsdóttir IE, Gong N, Jönsson E, Sundh H, Hasselberg-Frank L, **Nilsen TO, Stefansson SO**, Sundell K, Björnsson BT (2014) *Plasma growth hormone-binding protein levels in Atlantic salmon *Salmo salar* during smoltification and seawater transfer*. Journal of Fish Biology. <http://dx.doi.org/10.1111/jfb.12473>

Jacobs DR, **Ruzzin J**, Lee DH (2014) *Environmental pollutants: downgrading the fish food stock affects chronic disease risk*. Journal of Internal Medicine 276:240-242 <http://dx.doi.org/10.1111/joim.12205>

Mennerat A, Sheldon BC. (2014) *How to Deal with PCR Contamination in Molecular Microbial Ecology*. Microbial Ecology. In press. <http://dx.doi.org/10.1007/s00248-014-0453-y>